

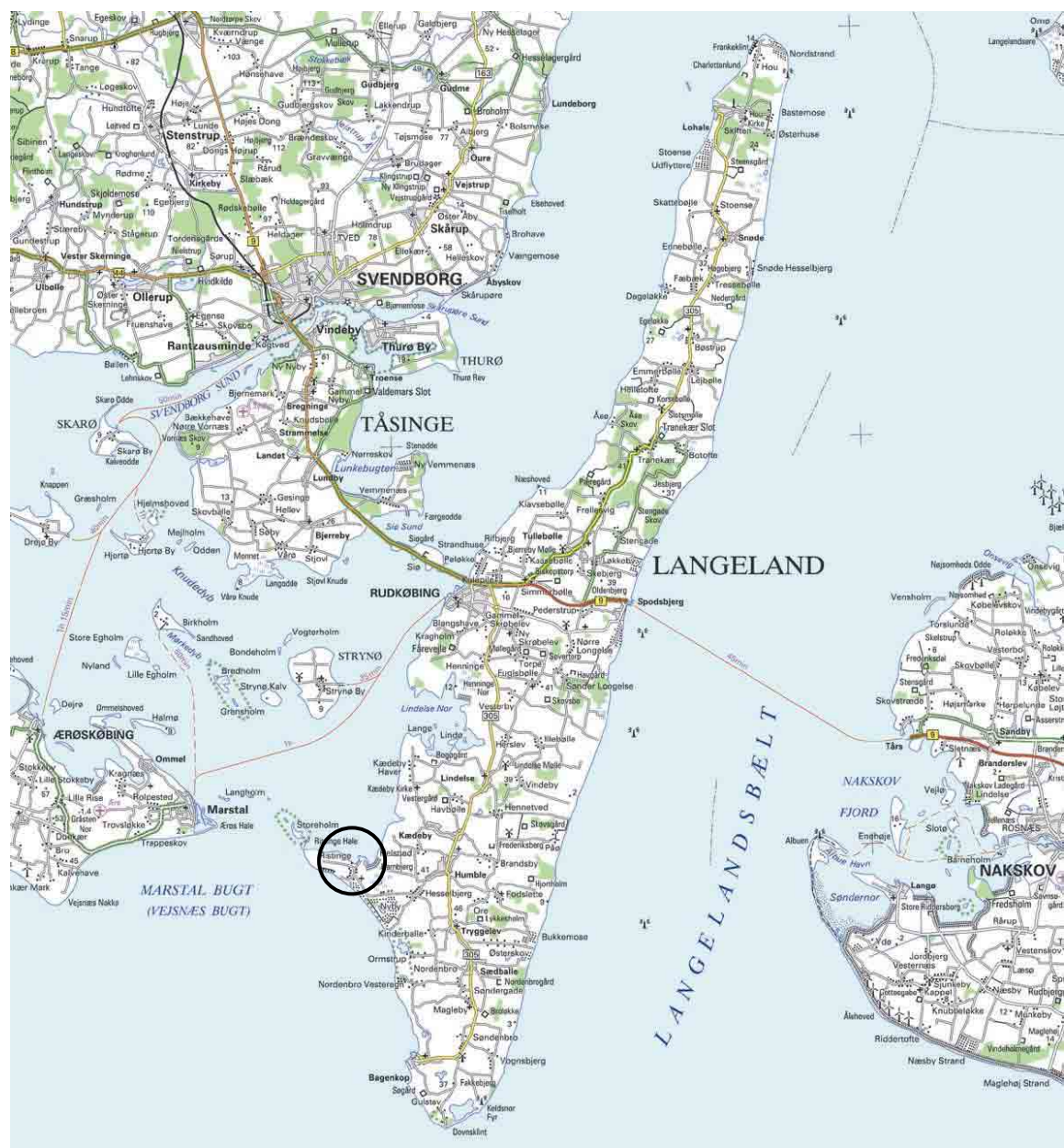
Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Identifikation

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland		
Kategori Bebyggelsesmønstre, landskabstyper og lokale udviklingstræk (2)			
Lokalitet Landområdet			
Emne Landsbyer		Sted Ristinge	
Registreringsdato forår 2002	Registrator JEJ/RM	Arkiv nr.	Løbenr. 15

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

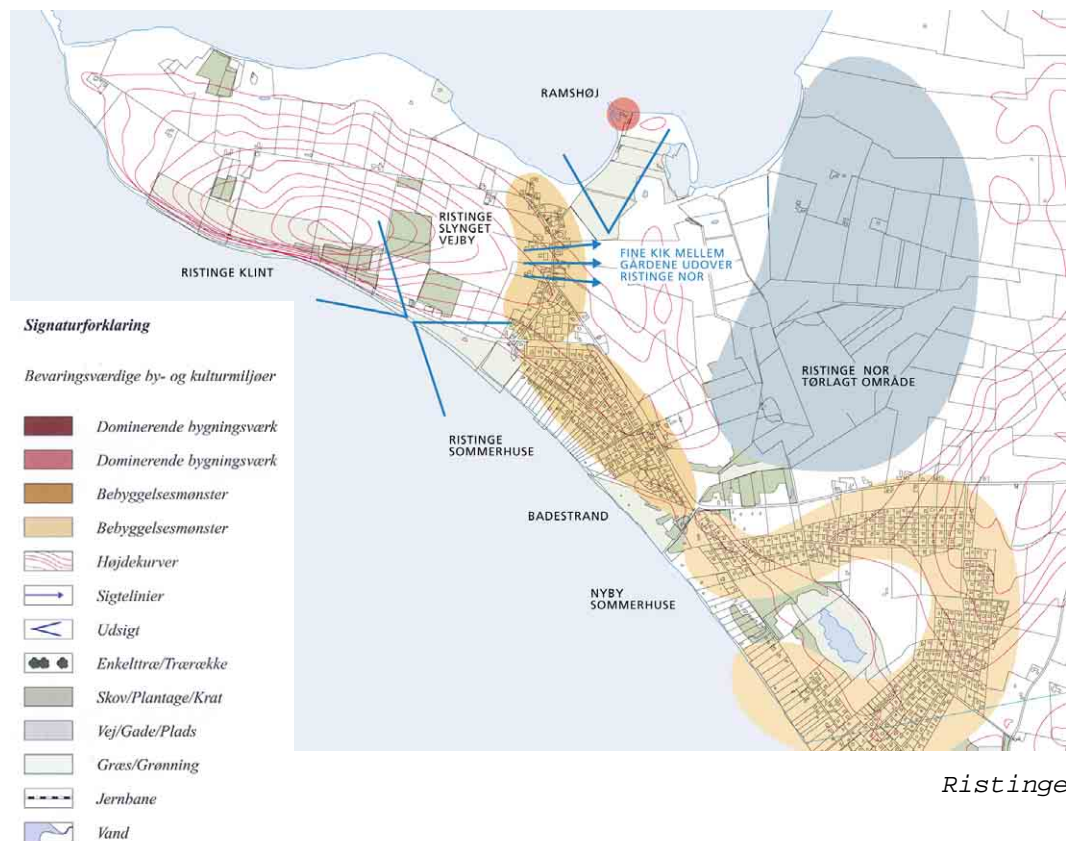
Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Sammenfatning

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Landsbyer		Sted Ristinge

Ristingeområdet tiltrækker sig en særlig opmærksomhed på grund af dets naturgivne herlighedsværdier, den gode badestrand, den øagtige karakter og den interessante geologiske formation, Ristinge Klint. Sammen med landsbyen, den nærliggende skibsbro, Ramshøj, og udflytterbebyggelsen danner de et sammensat kulturmiljø af særlig værdi for Fynsområdet, mens Ristinge Klint er af national geologisk interesse.

Ristinges gårde og huse ligger umiddelbart op til vejen gennem landsbyen. Bygningerne, som for de flestes vedkommende er hvidkalkede, står vinkelret på vejen, hvilket levner mulighed for at kunne se enten direkte ind på gårdspladsen eller mellem gårdene og udover Ristinge Nor. Et spændende og interessant bebyggelsesmønster.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

En dejlig sydvendt sandstrand står til rådighed for Ristinges bade- og sommerhusgæster.

Gårdene i Ristinge står skulpturelt med udlængernes hvidkalkede gavle op mod vejen.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Naturgrundlag

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Landsbyer		Sted Ristinge

Halvøen Ristinge afviger landskabsmæssigt fra det øvrige Langeland ved at være dannet af Lillebæltgletscheren. Hatbakker findes således ikke i området, der iøvrigt fremstår med en anderledes landskabsorientering og den interessante geologiske formation, Ristinge Klint, hvor undergrunden går i dagen.

Ristinge fortsætter sig over Ristinge Hale og Storeholm og står i forbindelse med Ærø ved Marstal via en lavvandet barriere med sandrev, som danner øhavets sydlige afgrænsning. Både Ristinge Klint og det øvrige af halvøens udligningskyst mod sydøst er et resultat af strømme i den dybe Marstal Bugt, mens den nordvendte kyst er lav lækyst.

I øst afkneb Ristinge Nor oprindeligt næsten helt forbindelsen til Langeland, som Ristinge kun stod i forbindelse med over et smalt parti af strandvolde på den sydlige udligningskyst. Noret blev inddæmmet efter stormfloden i 1872. Inden da fremtrådte Ristingeområdet mere som en selvstændig ø.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Ristinge, kortudsnit i mål 1:25.000

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Kulturhistorie

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland
Emne Landsbyer	Sted Ristinge

Ristingeområdet sammensættes af forskellige kulturmiljøelementer som afspejler livsbetingelserne på det isolerede sted gennem århundreder. Det består af landsbyen, som er et senmiddelalderligt udflyttersted, og sporene af dens udviklingshistorie, udskiftning og udflytning, fiskeri og anlægsbro, og i vor tid udnyttelsen af de stedlige herlighedsværdier i en rekreativ sammenhæng.

Efter 2. verdenskrig opstod de første sommerhuse ved Ristinge Strand. Siden har fritidens landskaber bredt sig til landsbyen og i nogen grad udslettet det ældre kulturmiljø, som hvilede på landbrug, fiskeri og søfart, men som udtømtes for dets funktioner sammenfaldende med stedets voksende udnyttelse i en fritidsmæssig sammenhæng.

Ristinge er en senmiddelalderlig rydningslandsby. Gårdene lå uregelmæssigt omkring en slynget nord-sydgående vej eller vejforte. De blev egaliserede i 1600- og igen i 1700-årene og blev udskiftet i 1820, men kun tre af landsbyens ti gårde flyttede ud, og også hovedparten af de 12 huse blev i byen. De udflyttede ejendomme anlagdes langs en vej mellem byen og Ristinge Hale.

Fiskeri har spillet en vigtig rolle i Ristingeboernes blandhusholdning, men krævede oprindeligt ingen særlige anlæg. Den nærliggende skibsbro, Ramshøj, synes anlagt som bådehavn ved midten af 1800-årene og til brug for pakETFarten. Der var skole i byen, i 1899 desuden købmandsforretning, kornmagasin og andelsmejeri. Denne situation var uændret i 1921, men i den følgende tid indtrådte en tid med udtømmning af det oprindelige funktiongrundlag og lokalsamfundet sygnede hen. Til gengæld blev Ristinge Strand et attraktivt sommerhusområde.

I dag præges landsbyen noget af nybyggeri, og bygaden er blevet udvidet. En del af ejendommene tjener til fritidshuse. Dermed er en gammel økonomisk og funktionel diversitet videreført i moderne former (udnyttelse af stedlige herlighedsværdier), som dog truer med at reducere resterne af fortiden til en kulisse.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Ristinges havn ved Ramshøj ligger godt beskyttet for sydvestenvinden af halvøen ud mod Ristinge Hale og øgruppen Storeholm.

På stejlepladsen hænges fiskernes garn til tørre.

Langeland -atlas over byer, bygninger og miljøer

Kulturarvsstyrelsen · Kulturministeriet

Kortlægning og registrering af kulturmiljøer

Arkitektur og bebyggelse

Kommunenr. 481	Kommune Sydlangeland	
Emne Landsbyer		Sted Ristinge

Ristinges gårde og huse ligger umiddelbart op til vejen gennem landsbyen. Bygningerne, som for de flestes vedkommende er hvidkalkede, står vinkelret på vejen, hvilket levner mulighed for at kunne se enten direkte ind på gårdspladsen eller mellem gårdene og udover Ristinge Nor. Et spændende og interessant bebyggelsesmønster.

På havnen ved Ramshøj findes et fiskermiljø med havnemole, fiskerhus og stejleplads. Et originalt og spændende kulturmiljø. Vindfløjen på fiskerhusets tag fortæller om den aktuelle vindretning.

Langeland er et af de områder, hvor det blæser mest i Danmark. Vindfløj på taget af fiskerhuset på Ramshøj, Ristinge Havn.